

Ekosystemtjänster och miljöattityder i Östersjöns skärgårdar

Green
Islands

ARONIA
ARONIA

Kajsa Mellbrand

Green Islands

EU-finansierat projekt (Central Baltic Interreg programme IVA 2007-2013) om miljö och hållbar utveckling på skärgårdsöar i Östersjön.

Nio öar i Sverige, Finland och Estland deltar.

Naturen tillhandahåller en mängd resurser som vi människor drar nytta av.

Ekosystemtjänster är de naturliga processer som producerar sådana resurser.

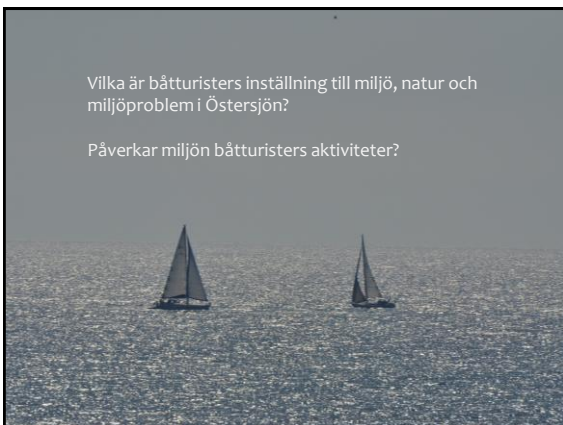

Kartering av ekosystemtjänster med socioekologiska metoder.

Vilka är båtturisters inställning till miljö, natur och miljöproblem i Östersjön?

Påverkar miljön båtturisters aktiviteter?

Enkätundersökning med båtturister i Sverige, Finland och Estland.

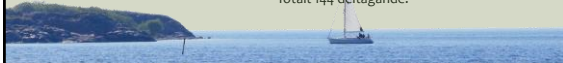
Anne Palkeinen, Yrkeshögskolan Novia, Finland. Kandidatuppsats 2013
Kajsa Mellbrand & Andreas Brutemark, Aronia, Finland
Jonas Ahnesjö, Kalmar Universitet, Sverige
Fredrik Olsson, Umeå Universitet, Sverige

16 hamnar
10 öar
3 länder

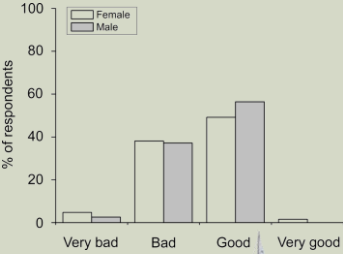

Finland	Sverige	Estland
Iniö	Askö	Muhu
Högsåra	Ingmarsö	Saaremaa (Ösel)
Kimito	Örnö	
Skäldö	Utö	
Vänö		

7 av 10 öar med svarsfrekvens över 60 %.
Lägst 38%, högst 100% (Askö och Muhu).
Totalt 144 deltagande.

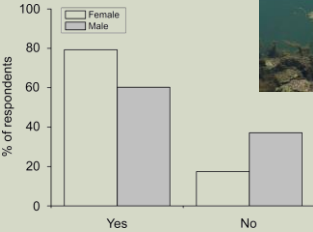
Majoriteten av båturlästerna anser att vattenkvaliteten i Östersjön är bra...

Category	Female (%)	Male (%)
Very bad	~5	~3
Bad	~38	~37
Good	~48	~56
Very good	~2	~1

... men de flesta har ändå avstått från vattenrelaterade aktiviteter på grund av algbloomingar eller andra miljöproblem.

Response	Female (%)	Male (%)
Yes	~78	~60
No	~18	~37

Svenskar har jämfört med finländare en positivare syn på både vattenkvalitet * och flera enskilda miljöproblem i Östersjön.

Finländare avstår oftare än svenskar från vattenrelaterade aktiviteter **.

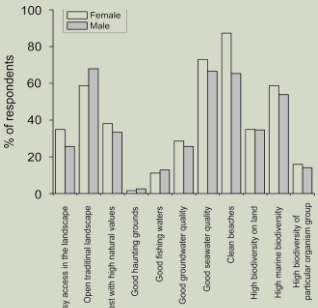

* Mann-Whitney RS =1593; p=0,000
** Kruskal-Wallis χ^2 =7,055; p=0,029

Aktiviteter, nattliv, kulturevenemang etc. är inte viktiga för den typiska skärgårdsturisten... men det är naturen!

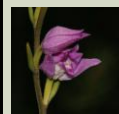
Havsmiljön, rena stränder och det öppna traditionella kulturlandskapet är de viktigaste egenskaperna hos enskilda öar för besökare.

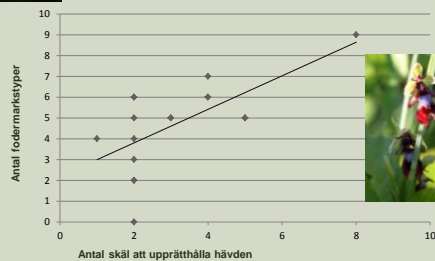
Characteristic	Female (%)	Male (%)
Easy access to the landscape	~35	~25
Open traditional landscape	~60	~68
Forest with high natural values	~38	~35
Good housing grounds	~12	~10
Good fishing waters	~28	~25
Good groundwater quality	~72	~65
Good seawater quality	~65	~62
Clean beaches	~88	~65
High biodiversity on land	~35	~32
High marine biodiversity	~58	~55
High biodiversity particular to island group	~15	~15

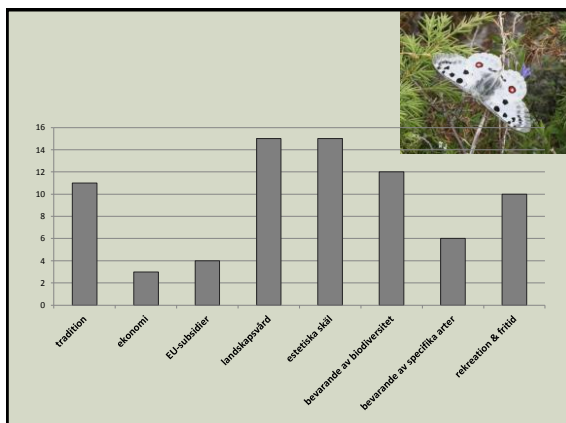
Skydd och bevarande av havsmiljö, strandekosystem och det traditionella kulturlandskapet i skärgården är viktigt, inte bara av miljö- och naturvårdsskäl utan även av ekonomiska skäl!

Markägare/förvaltare med ett större antal olika typer av traditionella fodermarker (ängs- och hagmarker) ser fler skäl att fortsätta med traditionell skötsel av markerna.

** Kendall Tau- β =0,552; $p=0,002$. N=17

Miljö och natur är viktig för både turister och öbor.

Kopplingen mellan miljö- och naturvård och turistnäringarna är viktig – men det speglas inte i förvaltningen av markerna.

Kan turism ha potential att fungera som incitament för investeringar i miljö och naturvård på skärgårdsöar?

Tack för att ni lyssnat!

Kajsa Mellbrand
+358 447998434
kajsa.mellbrand@novia.fi